

**Ministeren for fødevarer,
fiskeri og ligestilling**

Folketingets Lovsekretariat
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2019-23176
Den 8. januar 2020

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestillings besvarelse af spørgsmål nr. S 479 stillet den 20. december 2019 af Søren Egge Rasmussen (EL).

Spørgsmål nr. S 479

”Er ministeren enig i, at det havde været hensigtsmæssigt at oplyse Folketinget om det opjusterede tal for lavbundsjordene tidligere?”

Svar

Jeg og Miljø- og Fødevarerministeriet har i forløbet lagt vægt på at sikre et solidt, troværdigt og gennearbejdet grundlag for klimaindsatsen og for indsatsen for udtagning af lavbundsjordene. Derfor har ministeriet i løbet af efteråret lagt til grund, at offentligheden og Folketinget skulle have den nødvendige information, når Aarhus Universitet havde et overblik over genberegningernes omfang og konsekvenser.

Som udgangspunkt bør oplysninger, der er udgivet af et universitet, korrigeres som led i det pågældende universitets almindelige kommunikation.

Landbrugsstyrelsen i Miljø- og Fødevarerministeriet har siden august været i dialog med Aarhus Universitet om de reviderede oplysninger om lavbundsarealer og om de afledte konsekvenser. Der er tale om fagligt komplekst stof, og ministeriet har i forløbet lagt til grund, at Aarhus Universitet fik lejlighed til at komme til bunds i forholdene, ligesom udgangspunktet har været, at universitetet selv skulle forestå kommunikationen om sagen og fremkomme med de rigtige tal og oplysninger, hvilket er almindelig procedure. Landbrugsstyrelsen oplyser, at dette også var Aarhus Universitets forståelse. Det er med andre ord ikke fast praksis, at ministeriet informerer Folketinget om redegørelser fra universiteterne. Aarhus Universitet har i øvrigt haft mulighed for at offentliggøre resultaterne løbende efter gældende regler.

Landbrugsstyrelsen fik d. 3. september endeligt bekræftet af Aarhus Universitet, at det korrekte areal lavbundsjord er i størrelsesordenen 171.000 og ikke 108.000 ha. Der var herefter en opfølgende proces, hvor diverse faglige forhold blev analyseret nærmere af Aarhus Universitet. Universitetet offentliggjorde på sin hjemmeside den 21. november rettelsen af de 108.000 ha lavbundsjord til 171.000 ha lavbundsjord. Samme dag er der en artikel i Politiken, hvor det oplyses, at arealet er større end først antaget. I en kommentar til artiklen udtaler jeg, at ministeriet er opmærksomme på meldingen fra Aarhus Universitet, men at den ikke ændrer på vores ambition om at tage lavbundsjord ud af drift. Udtagning af lavbundsjord vurderes fortsat ud fra en faglig betragtning at være et væsentligt klimavirkemiddel i forhold til landbrug.

Den 6. december modtog Landbrugsstyrelsen fra Aarhus Universitet den endelige udredning af konsekvenser for Danmarks udledninger i forhold til arealfejlen. Det er således først her, at vi har en officiel udmelding fra universitetet vedrørende mulige merudledninger forbundet med arealopskrivningen. Herefter blev Folketinget orienteret i svar på MOF alm. del 175 til Zenia Stampe d. 16. december. Det bemærkes i øvrigt, at AU's redegørelse af 6. december lå tilgængelig på universitetets hjemmeside den 9. december.

I forbindelse med revisionen af arealtallene har Aarhus Universitet også peget på, at de antagede gennemsnitlige emissioner fra lavbundsarealer (emissionsfaktorerne) formentlig er sat for højt, og at en del af jorderne er vådere end hidtil antaget. De sandsynligvis for høje emissionsfaktorer betyder, at de samlede udledninger fra lavbundsarealet måske i virkeligheden ikke er så høje, som vi har antaget indtil nu. Derudover har den større andel af våde arealer konkret betydning for, hvordan projektansøgninger bør prioriteres for at opnå størst effekt.

Jeg vil gerne fremhæve, at når en del af lavbundsarealet er vådere end først antaget, vil det areal, der er god klimaeffekt i at udtage, ikke nødvendigvis være blevet større, selvom det samlede lavbundsareal er opjusteret. Dette hænger sammen med, at den store klimaeffekt ved udtagning af lavbundsarealet opnås, når man udtager og vådgrøder de tørre og veldrænede lavbundsarealet.

Selvom lavbundsarealet er blevet opskrevet, er udledninger fra det samlede lavbundsareal i praksis ikke nødvendigvis tilsvarende højere – måske kan de være lavere. Det er et meget væsentligt forhold, som er kommet frem under de ovennævnte udredninger med Aarhus Universitet. Dette er forsat under udredning.

Der er således både ny viden om omfanget af hektar lavbundsjord, arealets tilstand og om udledning af drivhusgasser fra lavbundsarealet, hvilket viser hvor komplekst emnet er, og også, hvorfor en grundig proces er nødvendig for at kunne konkludere, hvad de nye oplysninger samlet set betyder. Jeg kan oplyse, at det er planlagt, at Aarhus Universitet i 2020 skal udarbejde en videnssynthese om lavbundsarealet, samt at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har igangsat en proces om udredning af forhold vedrørende emissionsfaktorer.

Jeg vil i denne sammenhæng gerne fremhæve, at med de 2 mia. kr., som netop er afsat på Finansloven, vil vi kunne udtage op til ca. 15.000 ha. lavbundsjord over de næste 10 år. Mit ønske er, at vi prioriterer de arealer, hvor klimaeffekten er god. Vi vil i de kommende år løbende udbygge og konsolidere den viden, vi har på området, så indsatsen tilrettelægges bedst muligt. Men det, at vi ikke ved alt om området, skal ikke være en undskyldning for undlade at handle nu. Udtagning af lavbundsarealet vurderes som nævnt fortsat at være et effektivt klimavirkemiddel i forhold til landbrug.

I lyset af, at afklaring af fejlens konsekvenser endte med at strække sig over flere måneder, er jeg enig i, at det kunne have været hensigtsmæssigt at orientere Folketinget om de nye oplysninger løbende, som Aarhus Universitet gav til Landbrugsstyrelsen. Jeg har derfor instrueret mit ministerium i at fokusere på at sikre, at relevante oplysninger oversendes til Folketinget.